

földre menekült s csak az általános amnesztia után tért haza. Az alkotmány helyreállításakor Zemplénmegye főispánjává neveztetett ki s 1870-ig megmaradt ebben az állásban. A honnapi közkörházak ő vetette meg alapját. A fővárosban letelepedvén, ennek gazdasági és pénzügyi életében, mint több banknak és vasútnak igazgatósági elnöke, nagy szerepet vett. Ő felsége 1873-ban a Lipótrend középkeresztjével, 1886-ban a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki. A delegáció legrégibb tagjainak egyike. Tagja ezenkívül a legfőbb fegyelmi bíróságnak 1862-ben nőtt vette báró Wenheim Viktor leányát, Leontinát.

○ **Árvédelmi intézkedések.** A földmívelésügyi m. kir. miniszternek rendelete következtében a vizgói törvény 148. §-ban jelzett árvízszély esetén, a felsőbodrugi vízszabályozó társulat és az alsó szabolcsi Tisza ármentesítő társulat által védett területek védvonalaira, a közigazgatási tisztviselők kirendelése iránt a vármegye alispánja következőleg intézkedett: 1. a felsőbodrugi vízszabályozó társulatnak a s.-a.-ujhelyi járás területén eső védvonalakra báró Gaizler József szolgabírói Garany sék-helyiül; a társulati védőtöltések Ondava Tapoly szakaszára Köves-Molyva tartózkodással Füzes-éry Tamás főszolgabíró; a gálszécsi járás területén eső szakaszra Némethy József főszolgabírói, akadályoztatása esetére Somossy Sándor szolgabíró; 2. az alsó szabolcsi Tisza ármentesítő társulat Tokaj s Tiszaladányi védőgátjai vonalára Füzeséry Ödön főszolgabírói, akadályoztatása esetén Császár Pál szolgabírói, a társulatnak Kenéz-Tiszaluczi vonal szakaszára Matolay Béla főszolgabírói, a körültésben Girince-Tiszalucz-Kesznyéten községek határára eső védvonalokra Mester István szolgabírói rendelte ki.

○ **Ujencsozasi működési tervezet.** A folyó évben eszközendő ujencsozasi utazási és működési tervezetet a vármegye alispánja következőleg állapította meg: 1. a tokaji sorozó járásban márczius 30, ápril 1, 2. napjai; elnök az alispán, orvos dr. Erős János; 2. a szerencsi járásban márczius 25, 26, 27, 28 és 29 napjai; elnök és orvos előbbie; 3. a s.-a.-ujhelyi járásban márczius 20, 21, 22 és 23 napjai; elnök az alispán, orvos dr. Löcherer Lőrincz; 4. a bodrogközi járásban márczius 14, 15, 16 és 18 napjai; elnök Meczer Béla, orvos dr. Schön Hugó; 5. a szinai járásban ápril 26, 28 és 29 napjai; elnök Kelemen Kálmán, orvos dr. Thoman David; 6. a homonnai járásban ápril 22, 23 és 24 napjai; elnök Lukovics Géza, orvos dr. Ungar Samuel; 7. a sztrókói járásban ápril 18 és 19 napjai; elnök Thuranszky Tihámér, orvos dr. Matolay Károly; 8. a varannói járásban ápril 8, 9 és 10 napjai; elnök Vladár Emil, orvos dr. Kerekes Pál; 9. a gálszécsi járásban ápril 4, 5 és 6 napjai; elnök az alispán, orvos dr. Matolay Károly; 10. a nagymihályi járásban már-

czius 29, 30, 31 és ápril 1, 2 napjai; elnök dr. Ferenczy Elek, orvos dr. Kerekes Pál.

— **A Szegeden, 1892. évben megtartott ipar-szövetkezeti kongresszus** végrehajtó-bizottsága mult év október havában körlevélben hívta meg az ország összes ipartestületeit, a Szegeden, 1895. február 24. és 25-én megtartandó újabb iparszövetkezési kongresszusra. A meghívásra számos kereskedelmi és iparkamara, ipartestület s ipari szövetkezet, meg is nevezte küldöttöit. A végrehajtó-bizottság azonban, tekintve egyrészt az idő rövidségét, másrészt a kongresszus részvételnél kívánó megkötött óhaját, elhatározta, hogy az újabb kongresszust elhalasztja 1895. június 2. és 3. napjára (pünködre). Az újabb kongresszus egyik igen fontos pontja: a magyar ipari szövetkezetek megalkulása, mely tény által, az ipari szövetkezetek alakulása tetemesen meg leendő könnyítve. Ajánljuk Zemplénvármegye összes ipartestületeinek figyelmébe.

○ **A Sárospataki Sport egyesület** f. évi február hó 17-én Haury József alelnök elnöklété tartotta meg, szokásos tisztújító közgyűlést, mely közgyűlésben, a választási megelőzőleg, a pénztári könyvek és számadások lettek megvizsgálva, a számadási mérleg mint pénztári maradvány 1895. évre 82 ft 98 kr. Fodor Jenő pénztárnoknak, a felmentvény megadásával egyidejűleg, jegyzőkönyvileg köszöntő szavaztatott. A tisztújítás következőleg ejtetett meg: Elnök Dr. Ballagi Géza, alelnök: Dr. Zsindely István, titkar-jegyző: Ellend József, pénztárnok: Podor Jenő, osztály főnökök: Haury József, Oppitz Sándor. Választmányi tagok: Dr. Bartha Béla, Brzord Rezzo, Csontos József, Dr. Kondor Miksa, Dr. Láczy László, Nagy Gusztav és Szívó Mihály. Az elnöki állás szervezése következtében, az alapszabályoknak helyenkénti módosítása is elhatározott, s fogantatásával az elnökség bizottat meg. Végül a költségvetés megbeszélése után elnök Haury József ideiglenes elnöknek, az egylet ügyei vezetéséért halas elismerést fejezi ki és a közgyűlés bejárja.

○ **A Gyulai jubilaumhoz.** T. olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy a „Sátoralja” egy „nem a szerkesztőhöz” intézett csekély levelemben Gyulai Pált annak rendje és módja szerint már megjubilálta volt (3. sz. jan. 19.) természetesen a mennyire a lap ezéja és tere megengedte; ha ugyan az afele jambor elme-futtatást egy kis jó akarattal „megjubilálás” számba lehet venni. Most, hogy o Felsége és az egész magyar iróvilág reszerol tényleg is a legőszintébb elismeres koszoruzta nagynevű Gyulainak valóban érdemekben megőszült fejét: csekélységünk ismételen is azon forró kívánságot küldi feleje: „Fény nevére, áldás életere!... S azt hiszem, hogy e néhány egyszerű szót többet kifejeztünk, mint akárki más háromhasásos dícsériádkában. Kedves kötelességemnek tartom most, a Kisfaludy-Társaság ama nagy napjának „lezajlása után: hogy a Gyulairol legújabb időben megjelent, jó-résű cikkek tömegéből a legnagyobb dícsérettel emeljem ki ifj. Mitrovics Gyulai drnak az „Ör-állás” f. évi 14-ik számában megjelent, s Gyulai Pálrol írott becses dolgozatát. Bizonyára számottevő munka ez oly időben, midőn vagy egészen irók, vagy lapok — mint p. o. a „Fővárosi Lapok”, mely minden ízében találva érezhette magát Gyulainak február 10-iki örökbeű megnyitő-beszéde által — dacból avagy nagyfokú neheztelésből mindennemű érdemet képesek volnának Gyulailaitól elvitatni. Mitrovics Gyula dr. cikke a volt tanítványunk volt tanára iránti ragaszkodó szeretetével, tiszteletével, tökéletes világlátásban tünteti elénk Gyulailait, mint műbírálot, költöt, a magyar próza mesterét. Költészetének jellemzését illetőleg ugyan egy vagy más tekintetben eltérők lehetnek véleményeink; de egészében e mű megjelenésének nem lehet eléggé örülni. Erőt kártartást kívánunk a t. szerző urnak sok ily jeles cikkek megírására, ad multos annos!

(Ifj. Zsoldos Bnó. (Semper.)

○ **A sárospataki I. II. és III. csoport birtokosság** f. év február 15. 16. és 18. napjain Bartha József főszolgabírói elnöklété alatt, az 1894. évi XII. t.-cz. és annak végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri utasítás értelmében, a nyomósos gazdálkodás fentartása tárgyában közgyűlést tartott, mely alkalommal a csoport birtokosságban kiadott miniszteri utasítás értelmében, a nyomósos gazdálkodás fentartása tárgyában közgyűlést tartott, mely alkalommal a csoport birtokosságok, oda nyilatkozatok, hogy nyomósos gazdálkodást üzni, nem hajlandók, hanem az eddigi kezelés változatlan fentartását óhajtják.

A mennyiben azonban az idézett törvény, a tervezeti szabályrendelet és a legeltesési rendtartás megalkotása iránt, határozottan intézkedik, ezen szabályrendeleteknek, záros határidő alatti elkészítésére, a csoport birtokosságok elnökei, utasították.

— **Hogyan csinálják az erdélyi káposztás tyuk-levest?** Előre is eszedzünk t. nőölvasóinkhoz, hogy valamiképen ne kegyeskedjenek megneheztelni azért, ha hébe-hóba a férfiak is belekontárkodnak az ő dolgaikba tanácsaikkal a főzőkanál forgatásait illetőleg. Abban a reményességben, hogy szívesen veendik: bátorokdunk a Kürthy Emilné által kitünően szerkesztett „Háztartás” nyomán közölni t. olvasóinkkal az erdélyi káposztás tyuk-leves készítési módját, a mint e poétikus tárgyat Hellai Jenő, ez a jókedvű poéta, megénekelte:

Jó savanyú káposztás levébe

Két jó busos tyuk-madarat tégy be.

Mindakettőt daraboljál össze,

Petrezselymet is vegyítézés közébe.

S mivel ennek a fele se tréfa,

Darabokra vagdalt sárga répa.

Zeller s két fej vöröshagyma szintén,

Hasznos lesz, e lébe elvegyítván

S valamint ne fújd, a mi nem éget,

Lassan főzd az egész keveréket!

Tálalás előtt még egy pró-forma,

Nem árt meg egy marok reszelt tormá.

Mely a főzeménybe keverendő,

Három darab tormá elegendő,

Most leszardó, Tiszta bovilion-képpen,

Szerpelhet vacsorán, ebéden,

A főzött húst külön tálba tesszük,

Szervirozok, azután megesszük.

○ **A Sárospataki néphank mint Szövetkezet** f. hó 19-én tartotta meg XXVII. évi közgyűlést. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése után az évi mérleg olvasatott fel, s az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadott. Az igazgatóság azon javaslata, hogy a jelenlegi szövetkezeti forma megszüntetésével a neppank részvénytársaságra, illetőleg takarékpénztárra alakuljon át, Roth Zsigmond, Nagy Gusztav, Bogay Zsigmond, Haas Zsigmond felszólalásai után szavazásra bocsátottak az az ujjalakulás mellett 504-en, ellene 11-en szavaztak. A takarékpénztár megalkulását felügyelő-bizottsági tagokul utolag megválasztatták: Dr. Lengyel Endre, Szívó Mihály, Szekerak Kálmán, Philipph Károly és Szinyei Gerzson.

○ **Albrecht Frigyes Rudolf királyi herczog,** királyunk nagybátyja, az aranygyapjas-rend lovagja, a Maria Terézia- és Szent István-rend nagy keresztese, a katonai érdemekeszt, a hadi érem. a II. oszt. katonai érdemjel és számos külföldi rendjel, továbbá a 44. golyógerend, a 4. dragonyos ezred, két orosz és egy orosz ezred tulajdonosa, az osztrák-magyar hadsereg tabornagya, főfelügyelője és legnagyobb tekintélye, a custozai győző f. hó 18-án d. u. 1 órákor Arkóban, 78 éves korában meghalt. Született 1817. aug. 3-án. Gyermekkorától kezdve katonának szánták; s az első katonai oktatásban kitünő atyja, majd Radecky s Marmón részesítették. Először nyilvános szereplése 1848. márczius 13-ára esik; azután részt vett Olaszországban Radecky vezérlete alatt a santa-luciai a mortari és novarai győzelmekben. Katonai nagy hírnevét Albrecht kir. herczog 1866 iki olasz hadjáratban szerezte, amikor csak-nem kétszer akkora erővel szemben megverte Viktor Emanuel kitünő katona volt. Mint a hadsereg főfelügyelője, nagy érdemeket szerzett a régi katonai rendszer reformálásával és ujjászervezésével. Elveit irásban is kifejtette. Két munkát írt: az egyiknek czime: „Hogyan kell Ausztria seregét reorganizálni?” a másik munkája a haborusban való felelősségről s. 1877. április 18-án ünnepelte 50, 1887-ben pedig 60 éves katonai jubileumát. Legutóbb a balassagyarmati hadgyakorlat alatt fejtette ki fonyes tehetőségét, a mikor a III. hadtest parancsnokával mérkőzött. Temetése a jövő hét folyamán lesz.

○ **A s.-a.-ujhelyi ipartestület ügye.** Milyen tisztelt szerkesztő ur! Bármennyire jól esik látnom, hogy szerkesztő ur becses lapjában anyni helyet szentel a mi ügyünknek, de különösen az ipartanodai bizottságnak az ipartestület ellen folytatott ádáz és az ügyre csak karos következményű harcának, meg is bator leszek Szerkesztő urat arra kérni, hogy oly ügyet, melyre mindkét oldalról kello információt nem nyert, ne tegyen magáévá, mint azt K. ezik író („A hang a Jakab hangja, de a kezek az Esau kezei” Móz. I. k. 27. fej. 22. v.)

A szekrényemen azonban a „Fővárosi Lapok” karacsonyi száma hevert. Kezembe veszem és január 16-ika ötlük szemembe kövér betűivel. Meg nem állhattam, hogy el ne olvassam. Társas kirándulás Abbaziába.

Végig olvastam az egészét. Abbazia... Hát itt nincs té! Mindjárt arra gondoltam, hogy az öreg nászútra akar előkészíteni. Masnap meg is kérdeztem hirtelen elhatározásának okát.

— De ostoba vagy, hát nem tudod kiütni? Nézd csak ezt a programot! Azt tudtam, hogy nászút nélkül manapság alig képzelhető lakodalom. de azt is tudom, hogy te mily pazarló vagy. Ha útra indulsz, mar harmadnap múlva pénzért telegrafirozol. Otód napra újra. Heted nap múlva meg a nyakamra nész. Tegnap vettem nektek Abbaziájig jegyet. De hogy ne mondod, hogy fősvény vagyok, itt van még 200 ft, ezzel szabadon rendelkezhetsz. Hanem azután telegrafálhatsz. Nem adok többet egy fityinget sem.

Most már tudjak kérem mi köze van Abbaziái utazásomnak a nagybátyám fősvénységéhez és az en könyvelméségemhez.

A tarokk kompaniától egy kis időre hűcsüt veszek, legalább nem fogok anyni pagát utimót elveszíteni, a feleségem is megtanul, mire visszajövünk, azután újra megalakulunk.

Az utazásomról azonban csak hazajövet fogok referálni.

A vizontlatásig! . . .

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

* **Csőd megszüntetése.** A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék Schwartz Miksa nagytárkányi lakos ellen elrendelt csődöt, vagyon hiánya miatt megszüntette.

* **Idegen vagyon elrongálása.** Lefkovits Májor mult év szeptember 20-án nővérével Jakubovics Jakabnéval 20—21 véka szilvával terhelt kocsijukon, Falkus községbe menvén, a mint a községbe érve megállottak, számos legény és suhanca szekerüket megrohanták, s arról marok száma szedték a szilvát; s mert közülök senki sem fizetett, az általuk ütött nagy lánára az oda érkező Rosenfeld Elias Skovnya Jánost a sáncba lökte, mire az e feletti dühében késsével a lovak szerszámaát elvágta, majd Lefkovits Majort és ennek nővérét fenyegette, Stifka András pedig a gyékényt lerántotta, minek folytán a szilva nagy része kihullott. A törvényszék Skovnya Jánost és Stifka Andrást idegen vagyon megrongálásának vétsége és közösen ellent kihágás miatt vád alá helyezte.

* **Sulyos testi sértés.** 1893 évi november hó 5-én B.-Keresztur községben erőművészek tartózkodván, az általuk tartott előadásra Darin János sértett is el akart menni. A mint azon helyiség elé ért, hol az előadás tartatott, összetalálkozott Barna József községi éjjeli őrrel és Kovalik Andrással vádoltal, kik miután vádolt ittas voltát észrevették, az előadás Darint bebocsátani nem akarták. Darin János erre a feletti mérgében, hogy őt vezettek a művész előadásra beengedni nem akarták, dühbe jött, Barnát és Kovalikot mindenféle becsmérlő kifejezésekkel illette, majd pedig a nála lévő kést előrántotta s azzal hadonálni kezdett. Kovalik Andrást hogy az esetleges verekedésnek véget vessen, Darin kését a csizmáására mellé rejtette, s úgy ő, mint Barna József ismételve felhívták Darint, hogy tekintetelt ittas állapotára, menjen haza s feküdjék le. Darin ezen ismételt felhívásnak engedve, haza ment és lefeküdt. Az előadás végeztével Kovalik Andrást, a Barna József és a Kaplari Angelo tarcaságában, a Darin János szomszédságában lévő korecsmába ment a hol kissé ittasulván, mind harman hazafelé indultak, s miután útjuk a Darin János háza előtt vezetett el, azon czélból, hogy a Darintól elvett kést neki visszaadják, Darint felköltötték s a kést neki általadták, ennek megtörténte után pedig mindhárom haza felé tartottak. Távozásuk után Darin János utána kiáltott Kovalik Andrásnak, hogy gyere csak vissza te gyilkos, van itt még nagyobb kés is; mit Kovalik Andrással meghallván, vissza fordult és betért Darin Jánoshoz s őt házában ajtajánál találván, a kezében lévő bottal oly erősen ütést mért Darin János fejére, hogy az ezen ütés folytán szeg heti gyógytartamot igénylő testisértést szenvedett. Vádoltat a törvényszék egy évi börtönrre ítélte. Vádolt és közzéadó felebbezték.

* **Hamis eskü.** Balogh és társa budapesti czég Gotthard Jobné szül. Weber Irma tokaji lakost a budapesti belvárosi kir. járásbírósnál 1892. évben 77 frt 30 kr. számla követelés iránt bepereltetvén, Gotthard Jobné letette azon perendőt esküt, hogy azon ruhaneműeket, melyek arát a keresethoz csatolt jegyzék feltünteti, meg nem rendelte és át nem vette. A bűner során ennek ellenkezője bizonyítatván, a kir. törvényszék vádoltat gondatlanságból tett hamis eskü vétségében bűnösnek mondta ki és 25 frt pénzbüntetésre ítélte.

* **Lopás.** Szabó Károly a mult 1894. évi ápril. hó 30-án Tállyán Királyak János károsult magára maradt elzárt lakását alkuleserai kinyitotta, oda behatolt és a szobából beismerése szerint két mellényt, két ujjast és egyéb kezébe akadt tárgyakat eltalajdonítva, azokat Klein Jakab miskolczi ócsáknak 2 frt 30 kr ért eladta. Vádoltat lopás büntetése miatt vád alá helyeztetett.

* **Csőd.** A s.-a.-ujhelyi törvényszék által *Grin-feld Rachel* nagymihályi bejegyzett kereskedő bárhol találtató ingó és Horvát Szlavonországi kitévelével, a magyar állam területén lévő ingatlan javaira a csőd megnyitott. Csődbiztosul Emödy Béla törvényszéki bíró, tömegmondnokul Horváth Károly nagymihályi, helyettesülül Krassnopolcsky Ferencz s.-a.-ujhelyi ügyvédek nevezettek ki.

Szerkesztő ur nevében teszi, mert így akarattal is egyoldalúságból keletkező részrehajlás vádját magára hárítja. Engedje meg nekem, mint e testület egyik szerény tagja bővebb információival szolgáljak és ez oldalról is megvilágítsam az ügyet, hogy azt Szerkesztő ur, meg a nagy közönség is ne csak távcsöven, de még ezen is ködös levegőn az az tizedes dolgokat, hanem közelebbről és tisztán a mint azok a valóságban tényleg vannak. A helyben megjelenő „Közérdek” című lap, mely becses lapjával egyidejűleg jelent meg, közül ugyan e tárgyban avatott tollból került és feleletnek heillo cikkeit; de szerintem éppen illő és helyes, hogy ugyan azon lap, mely a vádat, ez esetben, jobban mondva rágalmat közli, nyisson tért a védelemnek helyesebben a vizsgautasításnak, nehogy az olvasó közönség félrevezetésesek. Az ipartestület elnökének igazolására ette volna a multi költségvetése, mely míg 1893. évben, mikor még nem Barnócz volt a testület elnöke 1500 frt bevétel mellett 1300 frt szerepelt kiadás gyanánt, most pedig 2100 frt bevétel ellenében a kiadás 1100, akkori fölösleg 200 frt, mostani cerek 1000, frt daczára annak, hogy az iparosok és azok tanoncaini kevésbe sarcoltatnak, mert a mostani elnök — és ez főbűne — a szegődtetési díjakat 2 frt 50 król 2 frtra, a szabadításit 5 frtről 3 frtra szállította. De álljanak itt a mostani elnök többi bűnei is: A munkakönyvek helybegezési díjai, melyek közel 100 frtot tesznek ki, most elszámoltatnak, az előtt nem volt. Szerződtesisi, szabadtási bejelentési s más folyóúgyekről rendszer jegyzőkönyvek vezetettek, mi ez előtt igen hanyagul vagy egy általában nem is vezetett. Beiratási és tagsági díjak nem kállódnak el úgy, mint az a multban volt. Ipar engedély elnyerésére folyamodó iparosok illetékes hatósághoz utasítottak, nem mint ez előtt 15—50 frting terjedő megpumpolások történtek a nélkül, hogy a bélyeg és ipardij rendeltetési helyére juttatott volna, különben számos ily eset a kir. törvényszék vizsgálóbirójánál feltalálható. Az ipar iskolára a törvényadta jogánál fogva pontosan felügyel, a mulasztásokat ellenőrzi, a mulasztás okát kikutatja és esetenként elbírálja. Nem úgy ez előtt, mikor a mulasztást tetszés szerint mutatták ki és főczél volt a birságokat szaporítani, hogy a szabadtásnál nagy összeg pénz folyon be a városi pénztárba, mit igen sok szegény ember hibáján kívül kénytelen volt lefizetni. A mostani elnök ellenezte a tanodai bizottság ama határozatát, hogy a tanoczi iskola igazgatója a tanítás alul felmentesse akkor, midőn a tanítást díjat 150 frt és 50 frt külön igazgatói tisztelet díjat élvezni. Beszüntette az iskolai bizonyítványokért jogtalan szedett 1—1 frt díjat. Legutolsó bűne és ez főben járó, hogy az iparostanoncokat a szegődtetési, szabadtási és tandíj alul fel akarja menteni jobban mondva a husas fazekat akarja megsemmisíteni, ut ez több annál, mint a mennyit az ellenséges klikk el tudna szenvedni. Ime ítelje meg a közönség kinek a részen van itt az igazság, különben, kik közelebbről ismerik a dolgokat, tudják, hogy az egész ügy személyes motivumokra, hatalom feltésre vezethető vissza az iparos arisztokrata Jelenek Adam tanodai bizottság elnöke et consortium és Bánóczy Kálmán ipartestületi demokrata elnök személyes ellenségeskedésre; persze a husas fazék és hatalom vagy a bujtogatók részéről szintén nem hiányzik.

Egy iparos.
* **Közgyűlés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 19-én tartotta Molnár István főispán elnöklete alatt rendszer évnegyedes közgyűlést. Megnyitó beszédében megemlékezett az elhunyt Kossuth Pál 1848/49-iki honvédhadnagy, majd szolgabíró és országgyűlési képviselő érdemeiről. Azután áttért a szőlők megromlására és konstaltalta, hogy az amerikai alanyra oltott szőlő terméából azért bor teljesen kielégítő s miután azt a talaj még javítani lesz hivatva, felhívta a gazda-közönséget, hogy a telepítéshez minden aggodalom nélkül fogjon hozzá. Jelenti továbbá, hogy az adminisztratio körül fenakadás nem történt, daczára a naponként szaporodó teendőknek, áttért aztán Lengyel Pál s.-a.-ujhelyi plébanos azon nyilatkozatára, mely a „Zemplén”-ben megjelent és megnyugvással veszi tudomásul a választ, hogy az ottani Caroulineum nénevöl intézet hazafias szellemben vezetését magára vállalta. Felhozta még S.-a.-ujhelyben közelebb megejtett taná-

csosi választást és az adóügy körül felmerült rendeltenségeket és szabálytalanságokat, melyek megszüntetése iránt intézkedett olyatén, hogy az esetleges személyváltozás tényének keresztül vitelét a képviselő-testületre bízta. Zombory Zoltán közigazgatási gyakornokot, th. szolgabíróvá revezte ki és a közgyűlést megnyitottnak nyilvánította. A főispánt Dókus Gyula főjegyző üdvözölte a közönség nevében. Többi tárgyról jövő számunkban részletesen emlékezzünk meg.

* **Olaszi-Liszka község előjárósága** folyamodott a közigazgatási-bizottsághoz, hogy bizonyos térítmények címén ingatlanaira elrendelt és folyó hó 27-ére kitűzött árverést szüntesse be. Mint Tokajról írják lapunknak, a közigazgatási bizottság abból kiindulva, hogy a község ügyei a bizottság közhenjöttével annyira rendezettek, hogy a szoban forgó összegből még hátralebban lévő 2086 frt 31 kr, mely a letiltott regále váltásnak kamatokkal különben is biztosítva van s ez év folyamán kifizethető, az elrendelt végrehajlási árverést október 1-ig felfüggeszthette. Az idő rövidsége miatt fogva nem járhattunk utána, hogy a végrehajlás alappjál szolgáló összegben szereplő 7247 frt 94¹/₂ kr adóbehajlati illeték, melyből a java rész fenntek szerint kifizetett — mely időből származik? mert ha az az összeg az 1876. évi XV. t.-czikk életbeléptetése előtti időből való, akkor az a hivatalos beavatkozás a község ügyeibe — mondhatni — felesleges volt. Különben a dolgnak utána járunk s akkor fogjuk a dolgot szöszögtetni, ha az ismét kapóra kerül.

* **Kulás István** Tarezal község volt bírása a közigazgatási bizottsághoz beadott kérelmével, hogy ellene a község által szenvedett 294 frt kamatvesztés miatt indított fegyelmi ügy beszüntetessék, elutasítottat.

* **Az óvoda kötelesek** összeírása tárgyában kiadott vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszternek rendelete következtében a vármegye közigazgatási bizottsága elrendelte, hogy a gyermekek gondozásának megállapítása és elbírálása iránt az összeíró előjárók a legnagyobb szigorúsággal járjanak el, mert ellenben rendbírósággal fognak büntetett. Egyidejűleg utasítottak a főszolgabírák, hogy az összeírást figyelemmel kísérik.

* **Beszűntetett eljárás.** A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya Tomka László sztrpökkői körjegyző és a körjegyzőséghez tartozó bírák ellen az 1894. évi költség előirányzat és az 1892. évi számadás be nem teljesítése miatt megindított eljárást beszüntette, mert a vizsgálat alapján kiderült, hogy ennek sem a nevezett körjegyző, sem a bírák okai nem voltak.

* **Tisza-Lúc község** mint erkölcsi testület engedélyt nyert a Tisza holt medrén a közlekedésre szolgáló úszó tutaj-híd létesítésére. Az engedélyezésre vonatkozó iratok a felebbezési határidő lejártával a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez fognak felterjesztetni s megerősítés után a vámszedési jog igazolása iránt az alispán intézkedik.

— **A homonnai olvasó-kör** folyó hó 16-án tartott tánczyalmga, egyike a legjobban sikerültnek mondható. A reggeli 7 óráig tartó, rendkívüli jókedvvel folyt mulatságon a négyeseket mintegy 40 pár tánczolta.

— **Király-Helmeczen** Gróf Mailáth József perbenyiki nagybirtokos, az előde gróf Mailáth Antal által végrendeletileg meghagyott kőrház építtetését meg ez év folyamán megkezdi.

— **Tüz Homonnán.** Mint lapunkat értesítik, a múlt héten Lukovics Géza tulajdonát képező bérház leégett. Szerencse volt a nagy szelviharban, hogy a szomszédos házak teteje hóval volt terítve, mert ellenesethen aligha nem lett volna több ház is a tűz martaléka.

— **Sárosatakon** az Antalfi-féle ház szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonosnóvel.

* **A sztrpökkői szvidnik** törvényhatósági közüt kolesei szakaszán építendő hid tervei és a közigazgatási bejárás jegyzőkönyve alapján a kereskedelmi miniszter a helyszíni eljárást elrendelte, minek közöttekzetében a hid felépítése körül felmerült kérdések lebonyolítása érdekében a helyszíni tárgyalás megtartásának határidejéről — mint Sztrpökkőről írják nekünk — marczius 4-ik napjának d. e. 10 órája tűzött ki az alispán által. Az eljárás vezetésével Thuránszky László aljegyző bizatott meg. Levelezőnk ígérte, hogy a tárgyalás eredményéről lapunkat értesíteni fogja.

* **Tüvész okozás.** Malokács Jánosné szül. Diczi Mária, mult év október 9-én kenyérsütéshez készülvén, a takaréki tűzhelyen tüzet rakott, s rövid idő múlva, István nevű fia figyelemzetése után tapasztalta, hogy a ház ég. A kihallgatott tanúk vallomásai igazolva van, hogy először a pitvar feletti fakémény kezdett égni, s a házfedel szalma tetőzete csak ettől fogott tüzet; nyilvánvaló, hogy a kémény a tűzhelyen rakott tüztől gyuladt meg; és minthogy Malokács Jánosné legkisebb elővigyázat és ovatoság mellett is belathatta volna, hogy általa takaréktűzhelyen minden felügyelet nélkül hagyott tűzből felpattanó szikra a szabad fakéményben tüzet fog, gondatlansága által Malokács János és Malokács Mihály jészenői lakosok háztetőzetét elhamvasztott tűznek okozójává vált, tüvész okozás vétsége miatt a törvényszék vád alá helyezte.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

IRODALOM.

Adatok Miskolczy Párol.

A „Sátoralja” f. évi 5. számában megjelent cikkemre vonatkozólag, tek. *Szinyei Gerzson* főiskolai tanár és főkönyvtárnok úr Miskolczy Párol a következő hiteles életrajzi adatokat sziveskedett lapunk t. olvasóival való megismeretése végett rendelkezésemre bocsátani:

Miskolczy Pál ev. ref. lelkész, született Sáros-patakon 1720. január 25-én hasonnevű atyától. Édes anyja *Nemes Zsuzsánna* volt. Az első iskolák elvégzése után 1832-ben a főiskolába vitetett, hol 1847-ig kitűnő eredménnyel futotta meg a gimnáziumi és akadémiái pályát. E közben elébb a *Hamvay László*, majd a *Lónyai Gábor* hazánál viselt nevelői hivatalt. 1847-ben letétvén a segédlelkézi vizsgát, ugyanazon év október 28-án Tallyára rendeltetett segédlelkészül, honnan 1852-ben a *horzéki* ev. ref. egyház hívtá meg segédlelkészül. Innen 1856-ban a *nagy-géresi* ev. ref. egyház meghívását fogadta el. Majd 1867-ben *tokaji*, végre 1868-ban *czigándi* lelkészsévé választatott. Meghalt Czigádon 1889-ben.

E becses adatok alapján kötelességemnek tartom constatálni azt a körülményt, hogy Frankenburg Adoltnak ama lelkese, de ismeretlen barátja még se valami nagyon ismerhette a pataki viszonyokat, helyesebben költőnk pályaválasztását, a menyívben Miskolczyt, mint *jó-gászt* léptette az Életképek lámpái elé. Mi természetesebb tehát, mint az, hogy én is „felültem” ezen téves adatnak s teljes jóhiszeműséggel jogiasz gyanánt emlegettem feledésbe ment poétánkat. Bajnak ugyan ez egy cseppet sem baj s a dolgok lényegén sem változtat. Annyi azonban mindenesetre határozott tény, hogy az Életképekben s ezáltal a nagy nyilvánosság előtt való föllépése — helyesebben fölléptetése pataki diákkorára — theologus-éveire — esik, meglehetősen sikerrel kötvén össze a biblia szorgalmas tanulmányozását lantjának pengetésével. Mint pataki diák, később pedig, mint segédlelkész még a világi örömről, bánatokról és hiábavalóságokról énekelgett; de már az ötvenes években és azóta irt költeményein majdnem kizárólag vallásos hangulat ömlik végig s e nemű művei épen nemes egyszerűségüknel, a bennök szétáradó érzelmeknek igazi tisztaságánál fogva, megkapók.

De azért már diákkorában irt, tehát úgyszólván legelső verseiből is ki-kicsillan olykoron későbbi költészetének komoly, emlékedésre hajló hangulata: ifjú lelkét többször foglalkoztatják emberi sorsunk, rendeltetésünk fölötti gondolatok, elmerengések. Úgy látszik, szív- és kedélyvilágának az ilyenféle hangulat felett meg legjobban s ha gondtalan ifjú korában egyszerű-masszor vidámabb, elevebnek hangokat csalt is elő lantjából: később, mint istennek hűségese szolgálja, komolyabb, megálapodottabb életnézettel telt lelkével, vallásos irányt adott Muzsájának is.

Már fiatal pataki theologus korában ilyenféle szép gondolatoknak adott méltó kifejezést:

Ember szívél' rejlik	Szóért, egy ember ajkan,
Derűs menny, vagy pokol,	Od'adnád lelkedet:
Főbőtte szép világ ég.	Egy szó az ember ajkan
Vagy éjjel zsaruokol,	Kitépi szivedet.

No, de nem volt ő azért örökké komoly ember a költészet terén; ha jókedve kerekedett

megeresztett biz ő egy esomó „szellemi röp-pentyűt” kecses distichonok alakjában, melyek szintén szerzőjük ügyességéről, hivatottságáról tanuskodnak. Izelőtképen itt közlök egy diákkorabeli epigrammját, a mely bizony minden sorában elárulja, ha „csizó!” nagyon jól értő diákembert vallhatja mesterének:

!Smet mitem tud! mily korhely! — szól a tanító —
S mint reszket, helyesen még soha nem felel:
Szóljon frissen, amice! mi lenne, ha nagy fále volna?
(Rettenetes kérdés!) — „Nyúl!” rebegé a diák.

A „Sárospataki Lapok” 1889. évi 47. számában egy rövid, de szerfelett jellemző necrológot olvashatunk Miskolczy Párolról egy ismeretlen író tollából, mely cikk Miskolczyval természetesen inkább csak mint egyházi férfiúval foglalkozik. E necrológból költészetét illetőleg egy dolog bizonyodik be előttünk; nevezetesen: még a hozzá legközelebb álló barátai sem tudják megmagyarázni azt a körülményt, hogy miért nem használhatta ki jobban Miskolczy az ő magasra törekvő s oly nagy lelkesedéssel elismert költői tehetségét? Hogy mily nagy hatást tett Miskolczy már első föllépésével a közönségre, azt a múlt cikkemben említettek kívül e jelzett necrológ tisztelt írójának azon megjegyzése is eléggé bizonyítja, hogy Miskolczy Pált akkor *Tompa Mihályval együtt emlegették*. A mi pedig az akkori irodalmi viszonyokat tekintve, cseppet sem kicsinylendő dolog.

A „Virágregék” ihletett költője és Miskolczy Pál különben is — lehet mondani — majdnem egy időben, sőt egynéhány esztendőig egyszerre jártak a pataki kollégium öreg falai közé, csak hogy nem együtt; mert míg Miskolczy 1832-ben kezdette meg pataki diákpályáját, addig Tompa csak 5 év múlva, 1837-ben avatottat fel „grammatistává” s így már akkor, midőn Tompa először kezdte közelebről megismergetni az alma matert s a jóságos professor urak atyai jóindulatait: Miskolczy már felsőbb lépcsőről, tehát a „helyzet magaslatairól” tekinthetett le a kis rimaszombati, illetve igriczi jövevényre. A két rokonlelket a hasonló sors, ugyanazon körülmények csakhamar összehozták s az egymás iránti kölcsönös jó baráti érzelem szívökben mindvégig fenmaradt, melynek ékesen szóló bizonyágaképpen a „Sárospataki Lapok” necrológ írója szerint Tompa Miskolczynek, mint „régí jó barátjának” halála előtt kevéssel saját kezű aláírásával ellátott arezképet küldé. Bizonyára boldogan emlékezhetett vissza Miskolczy az eltűnt szép időkre a czigándi élet csöndjében; de emlékeit magába temette s egykor ékesen szóló lantján az a „régí dal a régí dicsőségéről” elhallgatott örökre.

Nagyon szerény poéta volt, ez a baja. Vajjon? mi fenséges időnkön nem a Diogenes lámpájával kellene-e keresni azt a fiatal embert, a ki békeessége türellemmel megvárja azt, hogy kísérletezéseit más küldje fel az agyonzaklatott szerkesztőségnek (nem is diák ki még verset se irt!) a mi szép időnkben, a mikor a fejlődező honpolgár a próza terén még csak a jó szintaxist kezd ismergetni, de már a poémal-

nak címét hétről-hétre boldogan elolvashatja a „nem közölhetők” rovatában.

En tavórlól sem tudom kicsinyelni a Miskolczy költői egyéniségét. Öszintén kimondva a dolgot: többre tudom becsülni Miskolczyt az ő egyszerű hangjával, nemes, megkapó érzéseivel, mint p. o. Császár Ferencnek a fellegetek könyekre fakasztó finomkodásait, avagy Szelestey Lászlónak csepet sem könnyed folyású s ugyanamú száraz költészetét.

Ezért tartom én érdemeinek Miskolczyval bővebben foglalkozni, bármily kis pontnak lássék is ő a költészet végtelen birodalmában.

Semper.

○ **Iparosok olvasótára** ezim alatt, Mártonfy Márton szerkesztésében havi folyóiratot ad ki a jóhírű Lampel R. (Wodianer F. és fia) könyvkereskedés Budapesten. Ez irodalmi vállalat a nagyv. vallás- és közoktatásügyi és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumok jóváhagyása és támogatása mellett léteault. Az Iparosok Olvasótára azon fontos czél megvalósítására törekszik, hogy az iparos ifjúságnak módot nyújtson egyrészt a hiányzó, de elkerülhetlenül szükséges ismeretek megszerzéséhez; másrészt a pályájukon szükséges hasznos tudni való kibővítéséhez. Ezen vállalatban megjelendő, illetőleg már megjelent olvasmányok akként vannak szerkesztve, hogy egyrészt az iparos tanonciskolában segédkönyvvül használható; másrészt a már iskolát végzett, de szakirányú oktatásban nem részesült iparos segédeknek önképzésükre eszközül szolgáljanak. A januári füzét „Népszérvé építéstan” I. közerkezetek” 71. ábrával Vig Albert, szegedi áll. iparisk. igazgatója tollából jelent meg. Az 50 oldalt tartalmazó füzét ismerteti azon tudományos és művészeti szabályokat, melyeket a különböző czélú építmények emelésénél alkalmaznati kell. — A februári füzét dr. Váli Béla tollából „Iparunk ujraébredése” címet visel. E mű a magyar ipar mozgalmait ismerteti 1842—1892-ig. Szerző azon czélját, hogy a magyar iparos osztály érdeklődését felkeltse dicső múltja iránt s hogy hitet és bizalmat ébreszessen a magyar ipar és iparos osztály jöveje iránt, derekasan oldotta meg. Csak sajnálni tudnók azt, hogy e házogat pótló vállalat kellő támogatásban nem részesülne. Ára füzetenként 30 kr.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Szerkesztői üzenetek.

Dr. T. I. Miskolcz. Magán levél ment. — E. F. K. Halmecz ígért támogatásaira srámítok. — Skart Szegszárd. Elküldtem kaptad-ot. — M. E. Homonna. A gyors tudósítást köszönet. — B. I. T. Kúrd. Beszörölk. — S. A. Toponár. A kért samokat elküldték. — Guttapercha Sp. On a következőleg énekl meg a tavasz közeledését:

„Lavasodik, eugedődik az idő,
Kotkodával gömböt toj a kaka-nó.”

Mondanunk sem kell, hogy e megkapó poétis szerkesztőségünk valamennyi tagját ugyanamú meghatotta e ezek után készséggel megerősítők önek abbeli szerény vélekedését, hogy ont a Pegasus hatalmas rugóiban részesítette. Csak arra kérjük, édes Guttapercha ur, hogy ha *összes költeményét* kiadta: ne felejtkezék meg mirőlünk!

HIRDETÉS.

1 ffr. a kótalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beklüdesse mellett vagy utánvetélltel teljesíttetnek.

A „Columbus” csinhalom-vefője megszűnteti az eddigi pamutotás és czernázót, erős és csengő hangot nyérnek általa. Minden veferő bárki ráhúszterint 1.50, 2.—, 2.50, 3.— és 3.50. Külön a Columbus-vefője párja 1 ffr.

Képes arjegyzékt a) harmónikáról, b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő dísztagyokról, c) minden egyéb hangszerekről, hangszerekellékről és húrokról külön kiadásokban ingyen és bérmeutve küldetik.

Legújabb! Legújabb!

INTONA

Elpusztíthatlan acéllhangokkal, változtatható érez-játéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmány hangszerevel minden előzetes tanulmány és zenemester nélkül, száz meg száz tetszés szerinti zeneidarabot lehet játszani. Ára beklüdesse mellett vagy utánvetélltel teljesíttetnek.